

PORABA PITNE VODE V GOSPODINJSTVU

Ali znamo varčevati z vodo?

Ste vedeli?

Nasveti za varčevanje z vodo

Kakovost pitne vode

Vzdrževanje vodovodnih inštalacij

Dodatne informacije

UVOD

Družba Nepremičnine Celje d.o.o. v letu 2017 nadaljuje z informativnimi aktivnostmi z namenom zagotavljanja kakovosti bivanja njenih najemnikov. Tokrat s partnerjem v projektu, Vodovod-Kanalizacija, javno podjetje, d.o.o., podajamo pomembne informacije o porabi pitne vode v gospodinjstvu.

Na tem mestu izpostavljamo, da odgovorno ravnanje z vodo ni zgolj varčevanje z njo. Odgovorno ravnanje z vodo pomeni predvsem razumno porabo snovi kot so čistila, kozmetika, zdravila, hranila in drugih dobrin, ki neposredno vplivajo na porabo in kakovost vode.

STE VEDELI, DA ...?

- iz vsake pipe, iz katere kaplja 1 kapljica na minuto, dnevno izgubimo do 50 litrov vode?
- za kopanje v kadi porabite dvakrat več vode kot za tuširanje?
- povprečni Slovenec dnevno porabi 146 litrov vode?
- se je poraba vode v svetu v zadnjih sto letih povečala za več kot šestkrat?
- iz odprte pipe na minuto steče do 20 litrov vode?
- štiričlanska družina lahko samo za tuširanje porabi več kot 500 litrov vode?
- porabimo več vode, če posodo umivamo ročno kot v pomivalnem stroju?
- v kolikor med umivanjem zob ne zapiramo vode, v šestih sekundah po nepotrebnem iztočimo liter pitne vode?
- stane 1 m³ vode iz pipe 0,5995 EUR (DDV vključen), 1 m³ ustekleničene vode pa kar 280 EUR?
- za 1 liter ustekleničene vode porabijo proizvajalci med delovnim procesom približno tri litre vode, ki bolj ali manj onesnažena konča kot odpadna voda?

NASVETI ZA VARČEVANJE Z VODO

V KUHINJI

- Zelenjavo in sadje operimo v skledi z vodo in ne pod tekočo vodo, nato jo uporabimo za splakovanje straniščne školjke.
- Za hlajenje pijače ne uporabljajmo hladne tekoče vode.
- Ali za pitje vedno potrebujemo drug kozarec ali lahko večkrat uporabimo istega?
- Pri ročnem pomivanju posode odpiraj vodo samo za splakovanje.
- Ne drgnite prijete hrane s posode s tekočo vodo, raje jo namočite.
- Uporabljajte minimalno količino detergenta, saj boste tako hitreje sprali posodo in porabili manj vode.
- Za varčevanje je potrebna sprememba vsakdanjega vedenja in pristopa do gospodinjskih opravil.
- Spremljajte porabo vode pri vsakodnevnih opravilih

V KOPALNICI

- Ko kupujete nov pralni ali pomivalni stroj, izberite tistega, ki porabi najmanj vode. Bodi pozorni na »eko« oznake aparatov.
- Ali je res potrebno brisače menjati vsak dan?
- Ne uporabljajmo stranišča za odplakovanje snovi, ki jih lahko odvržemo v koš.
- Zamenjajmo stari splakovalnik v stranišču z novim, dvostopenjskim.
- Kar 1/5 splakovalnikov na stranišču spušča, ne da bi za to vedeli. Redno kontrolirajmo splakovalnike.
- Operi perilo šele takrat, ko ga je dovolj za en boben.
- Zbiraj vodo pred tuširanjem, med čakanjem na toplo, ki jo lahko uporabiš za splakovanje straniščne školjke.
- Med šamponiranjem zapiraj vodo.
- Skrajšajmo čas tuširanja.

NASVETI ZA VARČEVANJE Z VODO

NA VRTU

- Ko menjaš vodo v akvariju, je ne zlij v odtok, ampak raje zalij rože. Takšna voda je še posebej bogata s hranili.
- Vrt zalivajmo redkeje in takrat bolj intenzivno, da rastline razvijejo globok koreninski sistem.
- Vrt zalivajmo v jutranjih ali večernih urah in ne v premočnem vetru.

VODOVODNE INSTALACIJE

- Primerno tesno zapiraj pipe po njihovi uporabi.
- Namestite pipe z nizkim pretokom na umivalniku, ki lahko prihrani tudi 13 litrov na minuto.
- K varčnemu ravnanju z vodnimi viri prispevamo z razumno potrošnjo in izogibanjem nepotrebnim nakupom.
- Nadzoruj porabo vode na vodomernem mestu.
- Poročajmo upravljalcu vodovodnega sistema o okvarah na javnem vodovodnem sistemu.
- Naučimo se zapreti glavni dovodni ventil.

KAKOVOST PITNE VODE

Kakšno vodo pijemo?

Vodovod-Kanalizacija, javno podjetje, d.o.o. redno spremlja kakovost pitne vode iz vodnih virov in vodovodnega omrežja. Pitna voda je **najbolj nadzorovano živilo**. Voda v vodovodnih sistemih je pod strogim zdravstvenim nadzorom, rezultati notranjih in zunanjih monitoringov potrjujejo njeno kemijsko in mikrobiološko skladnost, ki je sicer nad slovenskim povprečjem.

Kaj naredim, če iz pipe priteče bela voda?

Če je voda belo obarvana, je to posledica zračnih mehurčkov, zato lahko to vodo brez zadržkov uporabite za pitje, kuho ali umivanje. Bela obarvanost pitne vode, ki jo natočimo v kozarec, namreč ni posledica prekomerne koncentracije klora v vodi, kot zmotno misli večina porabnikov. Prisotnosti klora v vodi vizualno ne moremo zaznati. Bela obarvanost je zgolj fizikalen pojav številnih mikroskopsko majhnih zračnih mehurčkov, ki nastanejo kot posledica raztapljanja zraka v vodi, ki je pod pritiskom. Če takšno belo vodo natočimo v čist

kozarec, lahko že po nekaj trenutkih opazimo, da se voda v kozarcu počasi zbistri.

Zakaj se pojavlja vodni kamen?

V večini vodovodnih sistemov se iz vode zaradi sprememb v tlaku in drugih vplivov izločajo v vodi raztopljene snovi in se vežejo na stene cevovodov (vodni kamen). Pri naglih nihanjih pritiska v ceveh se obloge vodnega kamna, ki so se skozi leta nabirale v notranjosti cevovodov, počasi luščijo ter nato delno odsedajo, delno pa transportirajo z vodo do uporabnikov. Prav tako nagle spremembe pritiska dvignejo obloge, ki se z leti odsedajo v cevovodu, rezultat le-tega pa je občasen pojav "peska" in kalne vode na vodovodnih pipah. Problem pojava večje količine "peska" v vodi oziroma motne vode upravljalec vodovoda poskuša omiliti z načrtnim izpiranjem posameznih delov vodovodnega omrežja, ki je pod njegovim upravljanjem. Zato bi porabnike želeli opozoriti, da je potrebno občasno izprati tudi interno omrežje, ki zajema cevovod, opremo in naprave, ki so

HHO

vgrajene med priključkom na sistem za oskrbo s pitno vodo in mesti uporabe pitne vode (pipe). S spremembo temperature oziroma segrevanjem vode v hišnem omrežju uporabnikov se v vodi raztopljena kalcij in magnezij izločita iz vode v obliki vodnega kamna. Čim višjo trdoto ima voda, tem več vodnega kamna se iz nje izloči. Temperatura, kjer se prične izločanje vodnega kamna, je različna in je odvisna od celotne kemijske sestave vode. Z višanjem temperature se odlaganje vodnega kamna povečuje. Vodni kamen se nato počasi nabira na stenah cevi interne instalacije, na grelcih in sanitarnih armaturah in tudi, kar najpogosteje opazimo kot »pesek« na mrežicah vodovodnih pip.

Zakaj se voda obarva rjavo?

Rjavo - rdeča obarvanost pitne vode je dokaj pogost pojav, ki ga zaznajo uporabniki. Lahko gre za posledico uporabe manj kvalitetnih pocinkanih železnih cevi v interni instalaciji (pri uporabnikih), ki rjavijo. Voda ob odsotnosti uporabnika stoji v ceveh in odmaka rjo in vodni kamen. Železo se nahaja

v vodi tudi v topni obliki, ob prisotnosti kisika pa preide v netopno obliko in se izloči v obliki usedlin rje, ki se nabirajo v notranjosti vodovodnih cevi in povzročajo rjavo sledi na umivalnikih. Same po sebi usedline za zdravje niso škodljive. Najpogosteje opazimo rjavo obarvanost vode zjutraj ali po daljši neuporabi vode. V kolikor ta pojav opazimo, izperimo interno instalacijo. To storimo tako, da vodo pustimo na končnem mestu prosto teči vsaj 10 minut. Obarvanost praviloma izgine.

Zakaj je pomembno spremljati obvestila podjetij, ki oskrbujejo s pitno vodo?

V primeru okvar ali drugih negativnih vplivov na kakovost vode, je za uporabnika pomembno, da spremlja obvestila podjetij, ki oskrbujejo s pitno vodo, saj se tako lahko zaščitimo pred morebitno slabo kakovostjo vode in posledično nevarnostjo za zdravje.

VZDRŽEVANJE VODOVODNIH INŠTALACIJ

Priporočila lastnikom objektov za vzdrževanje hišnega vodovodnega omrežja

Inštitut za varovanje zdravja RS je v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS 19/04 in 35/04 – 9. člen) podal Priporočila lastnikom objektov za vzdrževanje hišnega vodovodnega omrežja. Hišno vodovodno omrežje zajema cevovod, opremo in naprave, ki so vgrajene med priključkom na sistem za oskrbo s pitno vodo in mesti uporabe pitne vode. Hišno vodovodno omrežje, vključno z mesti uporabe (pipe) je treba redno in pravilno vzdrževati:

- voda naj na vsaki pipi pred prvo uporabo tega dne teče vsaj 2 minuti (curek naj bo enakomeren, srednje jakosti, debelosti svinčnika) oziroma toliko časa, da se temperatura vode na pipi ustali;
- vsaj enkrat krat na 14 dni je treba na vseh pipah sneti in očistiti mrežice ali druge nastavke. Čiščenje pomeni spiranje z vodo, ki teče po tem sistemu in po potrebi odstranjevanje vodnega kamna;

- na mestih, kje voda v omrežju zastaja, naj se izvaja tedensko izpiranje do stabilizacije temperature vode in
- evidentirati je treba slepe rokave in jih odstraniti. Do takrat je treba enkrat na teden spirati vodo iz slepih rokavov.

Ob vselitvi ali po dolgotrajnejši odsotnosti

Pred začetkom uporabe sanitarne hladne in tople vode ali v primeru daljše odsotnosti je potrebno instalacijo temeljito izprati. Postopek izpiranja izvedete:

- na vseh mešalnih armaturah (pipah) odvijte perlatorje in nastavke;
- do konca odprite hladno in toplo vodo na vseh mešalnih armaturah;
- vsakih nekaj minut sunkovito prekinite izpiranje in
- večkrat izpraznite WC splakovalni kotliček.
- Izpiranje mora trajati minimalno 15 minut.

Vzdrževanje mešalnih armatur, umivalnikov, splakovalnih kotličkov in električnega grelnika tople vode

Redno manjše vzdrževanje armatur, umivalnikov, kotličkov in električnega grelnika vode lahko pomembno doprinese k varčevanju in odgovornem ravnanju z vodo:

- Redno čistimo perlatorje in nastavke oziroma jih zamenjajmo, ko se na njih nabere vodni kamen.
 - Redno kontrolirajmo tesnost armatur in njenih fleksibilnih elementov. Po potrebi zamenjajmo tesnila in fleksibilne dele, ki z redno uporabo postanejo dotrajani.
- V primeru uporabe električnega grelnika za pripravo tople vode, kontrolirajte njegovo delovanje, redno, 1x letno organizirajte čiščenje vodnega kamna s strani pooblaščenih servisnih služb.
 - Redno kontrolirajte tesnost gumijaste manšete in priključkov dotokov in odtokov vode na straniščni školjki in umivalnikih ter jih po potrebi menjajte.
 - Kar 1/5 splakovalnikov na stranišču spušča, ne da bi vedeli. Preverjajte tesnila, plovice, potezne vrvice (tipke) in odsesač. Redno pregledujte tudi tesnjenje na dovodu hladne vode do kotlička.
 - Pri čiščenju uporabljajte mehke krpe in gobe.
 - Ne uporabljajte čistil z abrazivnimi sredstvi. Izognite se uporabi žičnih gobic, brusnega papirja, britvic, rezil in strgal.
 - V primeru poškodb sanitarne keramike je potrebna njena sanacija. Izvede jo lahko usposobljen strokovnjak, ki prepreči nadaljnje širjenje poškodbe in izvede sanacijo.

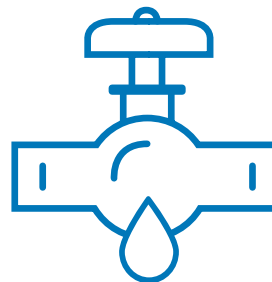
Vzdrževanje odtočnih garnitur

V stanovanjih je več različnih odtočnih garnitur. Za vse velja, da se v poglobljenih delih sifonov useda umazanija, predvsem so to trde usedline ter snovi, ki se lepijo na stene sifonov in cevi. Samo z rednim čiščenjem in pravilno uporabo lahko preprečite zamašitve sifonov in odtokov:

- Na odtokih v kuhinji in kopalnici nad odtočno garnituro vstavite mrežice za lovljenje nesnage in jih redno čistite. Pri odtočnih garniturah z dostopnim sifonom (ne velja za odtoke iz kopalne in tuš kadi) redno mesečno preverjajte in čistite usedlino na dnu sifona.
- V odtoke ne zlivamo maščob (odpadno jedilno olje ne sodi v straniščno školjko, temveč v kozarec oziroma plastenko in na deponijo).
- Različna čistila, kot so na primer čistila za odtoke, odstranjevalci madežev, čistila za pečice ipd. vsebujejo jedke kemikalije, ki močno obremenjujejo odpadno vodo. Namesto teh lahko uporabimo jedilno sodo, sol

in kis. Lahko jih uporabljamo v različnih kombinacijah za čiščenje različnih predmetov in površin v gospodinjstvu ter za čiščenje odtokov. So zelo primerna in varna ekološka zamenjava za kemikalije v nekaterih čistilih.

- Agresivna kemijska čistila in razkužila močno obremenjujejo okolje, zato jih uporabljajmo pametno. Izbirajmo med sredstvi, ki so biološko razgradljiva. Z nekritično in pretirano uporabo razkužil namreč povzročamo bakterijsko odpornost proti razkužilom.

DODATNE INFORMACIJE

Navodila o uporabi in vzdrževanju za najemnike stanovanj družbe Nepremičnine Celje d.o.o.

Z namenom zagotavljanja kakovosti bivanja naših najemnikov je družba pripravila posodobljena **Navodila o uporabi in vzdrževanju za najemnike stanovanj**. Navodila so ločena za najemnike v stanovanjski soseski Pod gabri in najemnike v ostalih večstanovanjskih stavbah in posredujejo pomembne informacije in navodila za najemnike na področju vzdrževanja stanovanj.

Vzdrževanje stanovanjskih stavb in stanovanj je pretežno odgovornost in obveznost lastnikov stanovanj, manjši del vzdrževanja pa gre v breme vsakokratnih najemnikov. V Pravilniku o standardih vzdrževanja stanovanjskih stavb in stanovanj je določeno, katera vzdrževalna dela je potrebno izvajati na stavbi in stanovanju ter kateri del odpade na lastnika in kateri del bremeni najemnike neprofitnih stanovanj. Za lažjo uporabo smo pripravili povzetek opisov samo za tiste elemente, pri katerih del vzdrževanja bremeni najemnike.

Navodila o uporabi in vzdrževanju za najemnike stanovanj in Pravilnik o standardih vzdrževanja stanovanjskih stavb in stanovanj sta v celoti dosegljiva na www.nepremicnine-celje.si/vzdrzevanje-stanovanj.

Nepremičnine Celje d.o.o.

Miklošičeva ulica 1, 3000 Celje
Uradne ure: ponedeljek, sreda, petek 8. do 11. ure
in sreda – 15. do 17. ure.
Telefon: 03 42 65 100
Elektronska pošta: nepremicnine@celje.si
Spletna stran: www.nepremicnine-celje.si

Vodovod-Kanalizacija, javno podjetje, d.o.o.

Naloga podjetja je zagotavljanje varne oskrbe s pitno vodo, kar pomeni, da poleg zadostnih količin, uporabnikom hkrati zagotavljamo tudi kvalitetno oziroma zdravstveno ustrezno pitno vodo. V upravljanju podjetja so vodovodni sistemi, iz katerih se z vodo oskrbuje okoli 61.500 prebivalcev občin Celja, Vojnika, Štor, Žalca, Velenja in Dobrne, manjše količine pitne vode pa namenimo tudi za potrebe občine Šentjur in Slovenske Konjice. Na javni vodovodni sistem je priključeno 98 % prebivalcev območja, kjer izvajamo javno službo, od tega v Mestni občini Celje 98,4 % prebivalcev, v občini Vojnik 80,6 % prebivalcev, v občini Štore 94 % prebivalcev in v občini Dobrna 95 % prebivalcev.

Podjetje poleg oskrbe s pitno vodo, skrbi za: odvajanje in čiščenje komunalnih in padavinskih voda, vzdrževanje javnih cest, izvajanje zimske službe, priključitve na javno omrežje, oskrbo industrijskih uporabnikov ter naselij s požarno vodo

v javni rabi, vzdrževanje vodnega omrežja in infrastrukture ter izvaja inženiring pri izgradnji objektov komunalne rabe.

Vodovod-Kanalizacija, javno podjetje, d.o.o.

Lava 2a, 3000 Celje

Izdaja soglasij in dovoljenj:

PON in SRE 8.00 -10.00 in 11.00 -14.00

Novi komunalni priključki:

PON do ČET 8.00 -10.00 in 11.00 -14.00

PET 8.00 -10.00 in 11.00-13.00

Spremembe, reklamacije in izterjava:

PON do ČET 8.00 -10.00 in 11.00-14.00

PET 8.00 -10.00 in 11.00-13.00

T: 03 42 50 300, F: 03 42 50 310

Dežurna služba: 03 42 50 318

Sporočanje stanja vodomera: 080 13 80

E: info@vo-ka-celje.si, S: www.vo-ka-celje.si

www.nepremicnine-celje.si

www.vo-ka-celje.si